

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Kon. Acad. Schone Kunsten DKO te Antwerpen

Hoofdstructuur dko

	Instellingsnummer	49411
	Instelling	Kon. Acad. Schone Kunsten DKO
directeur		Bart'd EYCKERMANS
adres		Blindestraat 35 - 2000 ANTWERPEN 1
telefoon		03-213.71.60
fax		03-213.71.69
e-mail		kaska.dko@g-o.be
website/URL		www.academieantwerpendko.org
	Bestuur van de instelling	113803 - Scholengroep 1 Antwerpen te DEURNE
adres		Frank Craeybeckxlaan 24 - 2100 DEURNE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	04/06/2012, 05/06/2012, 06/06/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	06/06/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	03/07/2012

Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Hilde Quix
Teamleden	Rieka Hérie

Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil

Externe deskundige(n) Albert Tersago

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
2.1 Opties/instrumenten in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE ACADEMIE AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 beeldende kunst - fotokunst (graad: h5 s)	7
3.2 beeldende kunst - keramiek (graad: h5 s)	8
3.3 beeldende kunst - mode en theaterkostuums (graad: h4)	8
3.4 beeldende kunst - schilderkunst (graad: h5 s)	9
3.5 beeldende kunst - tekenkunst (graad: h5 s)	10
4. BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?	11
4.1 Professionalisering	11
4.2 Evaluatie	13
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE	15
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE	16
6.1 Wat doet de academie goed?	16
6.2 Wat kan de academie verbeteren?	16
6.3 Wat moet de academie verbeteren?	16
7. ADVIES	17
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	17

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Koninklijke Academie voor Schone Kunsten heeft een eeuwenoude traditie in kunstonderwijs en zoekt permanent aansluiting met de hedendaagse kunstenwereld. Daarenboven onderneemt de academie voortdurend initiatieven om nieuwe doelgroepen te bereiken en aan te trekken.

Voor alle vakken in de focus worden de leerplandoelstellingen gerealiseerd. De verschillende ateliers hebben respect voor traditie maar dragen ook heel wat vernieuwing in zich mee. De visie die voor elke optie is ontworpen, is het fundament van waaruit elk atelier zijn persoonlijke benadering van het vak kan ontwikkelen. In elk atelier is er veel aandacht voor de individuele artistieke ontplooiing van elke student. Daardoor krijgt permanente (zelf)evaluatie een belangrijke plaats in het leerproces. Het portfolio dat in verschillende ateliers wordt aangelegd, is een goed instrument om de evolutie in het artistieke leerproces te volgen. Daartegenover blijft er genoeg aandacht gaan naar de technische vaardigheden. Naast het proces blijven ook het product en de confrontatie met het publiek belangrijk. De inspectie kon in verschillende ateliers artistiek sterke kunstwerken bewonderen.

Ondanks het afschaffen van de mentoruren door de overheid worden beginnende leerkrachten goed opgevangen door de mentor en de pedagogisch coördinator. In de professionalisering van leerkrachten is de laatste jaren veel aandacht gegaan naar veiligheid en brandbestrijding. Deze zijn volledig in de academie geïmplementeerd. De strak gestructureerde vakgroepwerking zorgt ervoor dat ook op vakoverleg aan professionalisering wordt gedaan. Voor de georganiseerde nascholing is nog geen prioriteitenlijst opgesteld. Via Smartschool wordt dit schooljaar gestart met de multiplicatie van de gevolgde nascholingen.

Evalueren van leerlingen is een belangrijk onderdeel van het leerproces en is in de academie zeer sterk ontwikkeld. Het EQF-model diende als basis voor het uitwerken van de evaluatiefiche. Hoewel de leerkrachten heel sterk vanuit de leerplandoelstellingen vertrekken, blijkt deze evaluatiefiche ver van de praktijk te staan. Leerbegeleiding is zeer sterk doorgedrongen in de ateliers. Dit gaat gepaard met een sterke aandacht voor rapportering. In verschillende ateliers, bvb. film- en videokunst heeft de inspectie hiervan sterke voorbeelden gezien.

De directie voert een artistiek en geëngageerd beleid, waarbij de individuele artistieke eigenheid van elke leraar een plaats krijgt. Naast de algemene pedagogische visie heeft elk atelier de kans gekregen een vakspecifieke artistieke visie te ontwikkelen gesteund op drie grote pijlers: de zorg voor de leerling, het groeiproces en de kwaliteit van het product. Er heerst een grote samenhang onder het personeel, hoewel de infrastructuur er niet op voorzien is dat leraars elkaar kunnen ontmoeten. De cohabitatie met de hogeschool zorgt niet enkel voor infrastructurele problemen maar ook de uitbreiding van het aanbod wordt hierdoor gefnuikt. Dit is jammer en gaat helemaal in tegen het dynamisme dat er heerst.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie opties/instrumenten en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Opties/instrumenten in de focus

Vak/Optie per studierichting

beeldende kunst	fotokunst (graad: h5 s)
beeldende kunst	keramiek (graad: h5 s)
beeldende kunst	mode en theaterkostuums (graad: h4)
beeldende kunst	schilderkunst (graad: h5 s)
beeldende kunst	tekenkunst (graad: h5 s)

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

- Aanvangsbegeleiding
- Deskundigheidsbevordering

Logistiek

Welzijn

- Veiligheid

Onderwijs

Evaluatie

- Evaluatiepraktijk
- Rapporteringspraktijk

3. VOLDOET DE ACADEMIE AAN DE ERKENNINGS- VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde opties/instrumenten het volgende op:

3.1 beeldende kunst - fotokunst (graad: h5 s)

Voldoet

Motivering

- Sinds de overstap van 4 naar 5 jaar kent de optie fotokunst een grote instroom en is het een van de meest succesrijke opties in de academie.
- In de optie fotokunst worden de leerplandoelstellingen gerealiseerd. De opleiding is gekaderd binnen de academie- en leerplanvisie. De doelen zijn duidelijk resultaatgericht.
- Er is een structurele ondersteuning via onder andere: een adequate organisatie van de lessen, een aangepaste uitrusting en een degelijke omkadering om de doelen te bereiken.
- In de optie fotokunst is er een gerichte culturele ondersteuning door middel van een gepersonaliseerde aanpak die gericht is op mensen en waarden. De leerlingen worden hierdoor geïnspireerd en gemotiveerd om het beste van zichzelf te geven.
- In de basisjaren van de opleiding leren de leerlingen om via gerichte opdrachten fotografische beelden te analyseren en te duiden. Reportages en studiewerk verrijken de inzichten van de leerlingen op vlak van onder andere lichtwerking en kadraging. Zowel de analoge als digitale beelden komen hier aan bod. In de basisjaren leren de leerlingen naast de beeldanalyse ook de artistiek-technische aspecten van de analoge en digitale camera, doka en digitale software onder de knie te krijgen.
De leerlingen leren op een zelfstandige wijze het fotografische beeld te koppelen aan inhoud en expressie. Door de studie naar meester-fotografen leren ze opzoeken wat hen bevalt en leren ze hun sympathieën voor het werk van een bepaalde fotograaf verwoorden voor hun zelf en voor de medeleerlingen.
In de hogere jaren van de opleiding ontwikkelen de leerlingen zelf een analoge of digitale portfolio die ze op een kunstzinnige wijze leren samenstellen en presenteren.
- Het atelier fotokunst werkt samen met de optie sounddesign en met de optie videofilmkunst. Als extra dimensie wordt aan het stilstaand fotografisch beeld het bewegend beeld toegevoegd. De inspectie kon tijdens het atelierbezoek boeiende resultaten bekijken.
- In het atelier zijn er regelmatig groepsevaluaties van de werken. De leerlingen worden actief betrokken bij de groepsevaluaties. Ze leren hun sterke en verbeterpunten verwoorden en leren uit de ervaringen van de medeleerlingen.
- Op die wijze ontstaat er een boeiende interactie tussen meester-leerling en tussen de leerlingen. In het atelier is er een permanente begeleiding en individuele coaching van alle leerlingen. De leerlingenevaluatie is gerelateerd aan de opleidingsdoelen en aan het artistiek en artistiek-technisch aanbod.
- In de ateliers is er een regelmatige zelfreflectie over de didactische aanpak en de kwaliteit van de resultaten.
- De optie fotokunst staat open voor externe beoordelingen en heeft een behoorlijke ontwikkelingsdynamiek, dit blijkt onder andere uit de bereidheid tot verdere professionalisering en de veranderingsbereidheid.

3.2 beeldende kunst - keramiek (graad: h5 s)

Voldoet

Motivering

- Zoals in heel Vlaanderen krijgt ook hier de optie keramiek te maken met een dalend leerlingenaantal. Een deel van de oorzaak is de infrastructuur en de cohabitatatie met de hogeschool die het niet evident maken om in gezonde omstandigheden deze optie te laten functioneren.
- De optie keramiek voldoet aan de erkenningsvoorwaarden. De opleiding kadert binnen de academievisie.
- In de optie keramiek werkt men met geoperationaliseerde doelen, deze zijn duidelijk resultaatgericht.
- De leerlingen krijgen een voldoende ondersteuning op structureel vlak, onder andere via een degelijke aanpak en organisatie om de vooropgestelde doelen te kunnen realiseren.
- Op vlak van ondersteuning op structureel vlak is het aspect “uitrusting” van een zwak kwalitatief niveau. Aspecten van onveiligheid en onvoldoende uitrusting verstoren hier een goede werking. We verwijzen hiervoor naar het WZB-verslag.
- De leerlingen krijgen ondersteuning op cultureel vlak door creatieve stimulansen en een motiverende aanpak.
- In de basisjaren van de opleiding verwerven de leerlingen inzichten en vaardigheden in de technische en artistieke mogelijkheden van de sculpturale keramiek en de gebruikskeramiek. Vanaf het derde jaar leren de leerlingen de beeldtaal analyseren en zich eigen maken. Ze geven hun ideeën schetsmatig weer in een logboek of in kleine maquettes. In de hogere jaren van de opleiding leren de leerlingen om een eigen keramisch oeuvre te ontwikkelen op basis van hun eigen leefwereld en op basis van de verworven artistieke inzichten.
- Via zelfevaluatie leren ze om positief kritisch te staan tegenover hun eigen werk en hun artistieke evolutie.
- Voor de evaluatie van de resultaten bij de leerlingen gebruikt men aangepaste beoordelingsmethodes.
- De opleiding staan open voor externe beoordelingen. Men is bereid tot verdere professionalisering, elk positief advies wordt meegenomen in de optimalisering van de atelierwerking.

3.3 beeldende kunst - mode en theaterkostuums (graad: h4)

Voldoet

Motivering

- Het leerlingenaantal is wisselend in het verleden. Verschillende leraarswissels kan een mogelijke reden hiervoor zijn.
- In de optie mode- en theaterkostuumontwerp worden de leerplandoelstellingen deels gerealiseerd voor het opleidingsonderdeel modeontwerp en volledig gerealiseerd voor het opleidingsonderdeel theaterkostuumontwerp. Het accent van de opleiding is hoofdzakelijk gericht op het aspect theaterkostuumontwerp. Mede door restricties vanuit de hogeschool komt het aspect modeontwerp slechts secundair aan bod. De leerplandoelstellingen van mode mogen meer aan bod komen. De doelen van de opleiding theaterkostuumontwerp zijn duidelijk resultaatgericht. Dit blijkt uit de kwaliteitsvolle realisaties in het atelier.
- Er is een structurele ondersteuning voor het theaterkostuumontwerp via een adequate organisatie van de lessen, een aangepaste uitrusting en een degelijke omkadering om de doelen te bereiken. Er is een gerichte culturele ondersteuning door middel van een

gepersonaliseerde aanpak die gericht is op mensen en waarden. De leerlingen worden hierdoor geïnspireerd en gemotiveerd om het beste van zichzelf te geven.

- In de basisjaren van de opleiding onderzoeken de leerlingen verschillende artistieke bronnen en expressiemiddelen om de creatieve verbeelding te stimuleren in functie van kostuumontwerpen voor theater. De leerlingen analyseren via gerichte opdrachten objecten (bv sinaasappel) naar vormkarakter en verwerken deze in kostuumontwerpen. Hierbij raadplegen de leerlingen verschillende artistieke bronnen en onderzoeken expressiemiddelen om de creatieve verbeelding te verrijken. De leerlingen zoeken hun inspiratie onder andere bij theaterliteratuur, poëzie, film, sprookjes, opera, enz. De leerlingen ontdekken de specifieke mogelijkheden van textiele en niet-textiele materialen die ze kunnen gebruiken bij de ontwerpen.

In de hogere jaren van de opleiding leren de leerlingen gegeven onderwerpen voor een theaterkostuum, te transformeren in een creatieve en persoonlijke artistieke en technische uitvoering. De leerlingen hebben een rijk gedocumenteerde ontwerpmap met schetsen, voorstudies en aantekeningen in verband met theater of in verband met materiaalstudies (bv bewerken van leder, vilt, enz). Veel aandacht gaat naar de technische en kunstzinnige uitvoering van de ontwerpen. De realisaties van theaterkostuums worden regelmatig getoond op specifieke locaties. De opleiding theaterkostuumontwerp heeft regelmatig contacten met de theaterwereld en werkt soms mee aan theaterproducties.

- In het atelier is er een regelmatige zelfreflectie over de didactische aanpak en de resultaten van de leerlingen. De leerlingenevaluatie is gerelateerd aan de opleidingsdoelen en aan het artistiek en artistiek-technisch aanbod.
- De opleiding theaterkostuumontwerp staat open voor externe beoordelingen en heeft een behoorlijke ontwikkelingsdynamiek, dit blijkt onder andere uit de bereidheid tot verdere professionalisering en de veranderingsbereidheid.

3.4 beeldende kunst - schilderkunst (graad: h5 s)

Voldoet

Motivering

- De optie schilderkunst vertoont een sterk stijgende leerlingencurve. Vooral de laatste drie jaar is het leerlingenaantal quasi verdubbeld.
- De leerplandoelstellingen worden in de optie schilderkunst gerealiseerd in alle bezochte ateliers. De opleiding is gekaderd binnen de academie- en leerplanvisie. De doelen zijn duidelijk resultaatgericht, dit blijkt onder andere uit de jaarplandoelen en de leerlingenresultaten.
- In de basisjaren van de opleiding exploreren de leerlingen de mogelijkheden van verf en drager. Ze leren een schilderij gelijkmatig opbouwen en verwerven inzichten in compositie en in de specifieke beeldende leerelementen. In de ateliers is er soms minder aandacht voor een schildervaardigheid. Deze wordt nog te weinig bevorderd door snelschetsen en studies op verschillende formaten en met verschillende picturale materialen. Er is veel aandacht voor de waarneming; tekenvaardigheid en vormkennis zijn de basis voor deze beginjaren.

In de hogere jaren van de opleiding hebben de leerlingen de keuze om een eerder "klassieke" aanpak verder te verdiepen via het atelier modelstudie. In het experimenteel atelier kunnen de leerlingen zich verdiepen in de beeldanalyse en kunnen ze hun werken linken aan hun leefwereld. In andere ateliers kunnen de leerlingen hun studies naar waarneming en hun vrij werk harmonisch combineren op basis van een schildervaardigheid en studie van het beeld. In deze ateliers zijn dan ook de meest kwalitatieve werken te bewonderen.

- Deze klassikale besprekingen en beeldanalyses leiden bij de leerlingen tot het ontwikkelen van een eigen vormgeving en bredere inzichten in de schilderkundige

verwerking van een opdracht. In alle ateliers is er een goede leerbegeleiding die sterk individueel gericht is.

- In de optie is er een regelmatige zelfreflectie over de didactische aanpak en de leerlingenresultaten.
- In de schriftelijke tussentijdse en eindevaluatie zouden de leerdoelen op een meer duidelijke wijze kunnen verwerkt worden. De academie geeft in haar leerplan schilderkunst de belangrijkste leerdoelen aan. Deze zouden kunnen overgenomen worden in de beoordelingscriteria.
- De optie schilderkunst staat open voor externe beoordelingen. De optie heeft wel een voldoende ontwikkelingsdynamiek.

3.5 beeldende kunst - tekenkunst (graad: h5 s)

Voldoet

Motivering

- Dankzij een betere infrastructuur is het leerlingenaantal de laatste jaren sterk gestegen. De optie tekenkunst is de grootste optie in de academie, dit in tegenstelling voor Vlaanderen waar tekenkunst op de 2^e plaats staat, na schilderkunst.
- In de optie tekenkunst worden de leerplandoelstellingen gerealiseerd in alle bezochte opties. De opleiding tekenkunst is gekaderd binnen de academie- en leerplanvisie. De doelen zijn duidelijk resultaatsgericht. Dit blijkt onder andere uit de jaarplandoelen en de daaraan gekoppelde beeldende leerresultaten.
- In de basisjaren van de opleiding leren de leerlingen een tekening naar waarneming constructief opbouwen. In de ateliers is er aandacht voor het verwerven van een tekenvaardigheid in verschillende grafische materialen en technieken op verschillende dragers. Tevens is er aandacht voor de digitale toepassingen bij het tekenen en verwerken van tekeningen. De integratie van de kunstgeschiedenis krijgt een belangrijke plaats in de basisjaren van de opleiding. Veelvuldige studies naar grote meesters uit de tekenkunst verrijken aanzienlijk de opleiding.

De leerlingen hebben tijdens alle jaren van de opleiding een schets- en logboek waarin hun artistieke en artistiek-technische evolutie beeldend wordt weergegeven.

In de hogere jaren van de opleiding leren de leerlingen om op een kunstzinnige wijze de modeltekeningen te vertalen in expressief grafisch werk met een eigen schriftuur.

Zowel in de basisjaren als in de hogere jaren zijn er behoorlijk kwalitatieve resultaten te bewonderen in de verschillende ateliers tekenkunst.

- In de ateliers is er een goede leerbegeleiding die vrij individueel gericht is.
- In de optie tekenkunst is er een regelmatige zelfreflectie over de didactische aanpak en de leerlingenresultaten.
- De leerlingenevaluatie is gerelateerd aan het leeraanbod. Er zijn regelmatig groepsevaluaties na een reeks van opdrachten.
- De optie tekenkunst staat open voor externe beoordelingen en heeft een voldoende ontwikkelingsdynamiek en uitstraling.

4. BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Aanvangsbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

Volgende vaststellingen geven een beeld van de mate waarin de academie haar werking op een **doelgerichte** wijze aanpakt.

- Beginnende leerkrachten worden zeer doelgericht geselecteerd. De directie vindt het belangrijk dat een leerkracht in de academie en in het academieteam “past”. Via verschillende wegen worden “debutanten” gescreend. Deze vorm van personeelsbeleid geeft de mogelijkheid om een, op verschillende vlakken, “heteroog” team te vormen.
- De mentor bouwt een vertrouwensrelatie met de beginnende leerkracht op. Dit gaat vooral gepaard met veel overleg (één op één), de frequente vergaderingen van de vakgroep en het werken rond gemeenschappelijke thema’s en opdrachten.
- Verder informeert de mentor de beginnende leerkracht over de administratieve kant van het lesgeven (leerplannen en jaarplannen) en over de inhoudelijke kant (inhoud van de opdrachten, de visie op evaluatie en rapportering, ...)
- Voor het administratieve gedeelte, wordt de beginnende leerkracht geïnformeerd door de pedagogisch coördinator die documenten zoals de onthaalbrochure en andere papieren aan de debutanten overhandigt en verklaard indien nodig.
- Wanneer het kan, nemen de mentor en de beginnende leerkracht gezamenlijk pauze zodat er verder overleg kan gepleegd worden. Verder worden alle andere communicatiemiddelen gebruikt om van gedachten te wisselen (mail, telefoon, Smartschool, enz...)
- Beginnende leerkrachten krijgen veel vertrouwen vanuit het beleid van de academie. Ze worden als volwaardig aanzien en hun competenties en vaardigheden worden efficiënt aangewend en ingezet.

Het bereiken van de vooropgestelde doelen **ondersteunt** de academie met onder andere volgende initiatieven.

- De academie probeert om een warme en aangename omgeving te creëren zodat (beginnende) leerkrachten zich snel “thuis” kunnen voelen. Dit uit zich in de grote openheid (letterlijk: de deur van de directie staat steeds open), bereikbaarheid en toegankelijkheid van alle partners, zowel directie als administratief en ondersteunend personeel.
- De bijna wekelijkse bezoeken van de directie aan de verschillende ateliers geven hem een goed beeld van de werking van de nieuwe leerkrachten. Op deze wijze is een snelle bijsturing, indien nodig, mogelijk.
- Een leerkracht heeft, vrijwillig, de taak van mentor op zich genomen. Dit vrijwillig engagement is de enige mogelijkheid aangezien de overheid hiervoor geen middelen meer voorziet.

- Doordat de mentor een volledige opdracht heeft, en bijgevolg steeds aan het werk is wanneer de beginnende leerkracht les geeft, kunnen door de mentor geen klasbezoeken afgelegd worden. Dit wordt in die mate gecompenseerd dat, indien de toestand het toelaat, beiden met open deuren les geven zodat, indien nodig, ondersteunend kan gewerkt worden.
- De mentor werkt ook op de lerarenopleiding van de hogeschool. Dit geeft haar een goed overzicht op potentiële leerkrachten voor de academie. Verder coacht zij alle stagiairs. D.w.z. dat zij de stagiairs bij de “vakmentoren” plaatst en dat via veelvuldige contacten met die leerkrachten een goed beeld kan gevormd worden van de toekomstige leerkrachten.
- De directie doet beroep op de mentor i.v.m. nieuwe aanwervingen.

Volgende vaststellingen schetsen de **doeltreffendheid** waarmee dit proces verloopt.

- Er zijn verschillende vakgroepen waar ook de beginnende leerkrachten deel van uitmaken. Op deze wijze worden ze snel bij de werking van de school betrokken en kunnen ze op een informele en zeer “natuurlijke” wijze leren van hun meer doorgewinterde collega’s
- Er is oog voor de sterke kanten van de beginnende leerkracht. Die worden zo efficiënt mogelijk ingezet.

Volgende vaststellingen, onder andere vanuit de bereikte resultaten, geven een beeld van de mate waarin de academie **ontwikkelingsgericht** werkt.

- De veelvuldige contacten tussen de mentor en de beginnende leerkracht en de “informele” klasbezoeken van de directie zijn belangrijke pijlers bij het uittekenen van de toekomstmogelijkheden.
- Beginnende leerkrachten die goed functioneren krijgen, in de mate van het mogelijke, het daaropvolgende jaar een groter uurrooster aangeboden.

4.1.2 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid.

Motivering

Volgende vaststellingen geven een beeld van de mate waarin de academie haar werking op een **doelgerichte** wijze aanpakt.

- Er is een nascholingsplan. De nascholing is momenteel gericht op veiligheid omdat dit broodnodig was. Hierna zullen andere items aan bod komen.
- Er is een goed uitgebouwde vakgroepwerking waarin zeer inhoudelijk gewerkt wordt. Er is een sjabloon voor de vakvergaderingen (cfr. sub). Positief aan dit sjabloon is het feit dat er een neerslag is, die een evolutie laat zien en waarop kan teruggeblikt worden. Toch rijst de vraag naar een andere sjabloon dat minder academisch en dichter bij de realiteit staat.
- Leerkrachten hebben nood aan bespreking en mogelijke herziening van de leerplandoelstellingen. Dit zou deel kunnen uitmaken van de deskundigheidsbevordering.

Het bereiken van de vooropgestelde doelen **ondersteunt** de academie met onder andere volgende initiatieven.

- De academie beschikt over een (beperkt) budget om nascholingen te bekostigen.

- Op het moment van de doorlichting was er nog weinig of geen sprake van deskundigheidsmultiplicatie. Smartschool zal in de toekomst gebruikt worden om de inhoud van gevolgde nascholingen aan iedereen kenbaar te maken. Ook de vakgroepverslagen zijn voor iedereen te raadplegen op Smartschool.
- Het gebrek aan een leraarslokaal zet een rem op de informele doorstroom van informatie tussen leerkrachten. Ook de ruimere kennismaking met collega's wordt hierdoor gefnuikt.

Volgende vaststellingen schetsen de **doeltreffendheid** waarmee dit proces verloopt.

- Vakgroepen zijn goede vormen van interne evaluatie en een zeer geschikte middel om aan vakinhoudelijk overleg en professionalisering te doen.
- De vormingen omtrent veiligheid en brandbestrijding zijn volledig geïmplementeerd in de werking van de ateliers. Overal hangen de veiligheidsvoorschriften op en zijn ze ook opgenomen in de visie van de ateliers.
- Voorlopig blijft de doorstroming van informatie van de andere gevolgde vormingen eerder beperkt. Hierdoor is het effect van de gevolgde nascholing ook eerder beperkt. Smartschool kan hier een oplossing bieden.

Volgende vaststellingen, onder andere vanuit de bereikte resultaten, geven een beeld van de mate waarin de academie **ontwikkelingsgericht** werkt.

- Voorlopig is nog geen strategie uitgewerkt om prioriteiten voor nascholing vast te leggen. De gestructureerde vakgroepwerking kan hierin alvast een zekere ondersteuning bieden.

4.2 Evaluatie

4.2.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

Volgende vaststellingen geven een beeld van de mate waarin de academie haar werking op een **doelgerichte** wijze aanpakt.

- In opties is een visie op evaluatie uitgeschreven. Deze is echter niet steeds gelijkgericht voor de hele academie.
- Binnen de academie is de nood aan evaluatie een vanzelfsprekendheid en evaluatie wordt als een vast onderdeel in het leerproces beschouwd. In elke les wordt aan permanente evaluatie gedaan.

Het bereiken van de vooropgestelde doelen **ondersteunt** de academie met onder andere volgende initiatieven.

- De academie heeft met steun van de begeleidingsdienst het EQF-model gebruikt om de criteria voor de evaluatiefiche uit te werken. Andere academies hebben dit model van evaluatiefiche in aangepaste vorm overgenomen.
- Externe juryleden worden zeer bewust, bvb. omwille van hun ondersteunende en opbouwende feedback gekozen.

Volgende vaststellingen schetsen de **doeltreffendheid** waarmee dit proces verloopt.

- Het aanwenden van permanente evaluatie resulteert in een nauw opvolgen en “remediëren” van de leerlingen en zorgt bijgevolg ook voor een sterke leerbegeleiding.
- Vanuit een toekomstgerichte visie waarbij de verworven kwalificaties gehonoreerd worden volgens het Europees kwalificatiesysteem werd met het EQF-model gestart. Dit model geeft een eerder een theoretische en afstandelijke benadering van evaluatie. Hierdoor mist men de directe link met de belangrijkste leerdoelen, waardoor deze niet geëvalueerd worden en de evaluatie haar doel voorbij schiet.

Volgende vaststellingen, onder andere vanuit de bereikte resultaten, geven een beeld van de mate waarin de academie **ontwikkelingsgericht** werkt.

- Omdat de evaluatie volgens EQF niet aansluit bij de dagdagelijkse praktijk, zijn een aantal ateliers gestart met een eigen evaluatiefiche. Dit kan een aanzet zijn om de hele evaluatie te herbekijken in de academie.

4.2.2 *Rapporteringspraktijk*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

Volgende vaststellingen geven een beeld van de mate waarin de academie haar werking op een **doelgerichte** wijze aanpakt.

- Elk atelier gebruikt een eigen leerlingvolgsysteem dat samengaat met de permanente evaluatie.
- De evaluatiefiches worden ingevuld volgens de wettelijk bepaalde frequentie.

Het bereiken van de vooropgestelde doelen **ondersteunt** de academie met onder andere volgende initiatieven.

- De academie gebruikt evaluatiefiches die opgesteld werden door het net. De leerkrachten zijn weinig positief over deze fiches en vinden ze te cognitief, te complex en te weinig aangepast aan kunstonderwijs.
- De huidige fiche is geënt op het EQF-systeem. Voor buitenlandse studenten kan dit belangrijk zijn.
- Sommige ateliers werkten een aanvullende fiche uit die vakgerichter feedback geeft.

Volgende vaststellingen schetsen de **doeltreffendheid** waarmee dit proces verloopt.

- Tijdens de permanente evaluatie komt zowel de productevaluatie als de procesevaluatie aan bod. Op deze wijze wordt een leerlingvolgsysteem uitgebouwd per atelier.
- In tegenstelling met alle andere gebruikte vormen van rapportering staat de geijkte evaluatiefiche haaks op de visie rond evaluatie. Bijgevolg wordt ze gezien als een formaliteit en schiet ze haar doel voorbij.
- De evaluatiefiche is op weinig vlakken gelinkt aan de leerplannen.

Volgende vaststellingen, onder andere vanuit de bereikte resultaten, geven een beeld van de mate waarin de academie **ontwikkelingsgericht** werkt.

- Er worden verschillende vormen van rapportering gehanteerd. Doorheen de jaren is de permanente evaluatie (omzeggens elke les) een vast gegeven geworden. Quoterings worden in sommige ateliers zelfs door de leerling gegeven die via een gefundeerde

motivatie zijn eigen werk moet beoordelen. Het leren beoordelen maakt deel uit van de opleiding.

- In verschillende ateliers worden portfolio's gemaakt die een beeld geven van de weg die de cursist heeft afgelegd. Het is een goede bijdrage tot het leerlingvolgsysteem.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de academie levert volgende vaststellingen op:

- De directeur leidt de academie en wordt hierin door een gemotiveerde groep administratieve medewerkers ondersteund. De pedagogisch coördinator neemt een aantal organisatorische en pedagogische taken op zich. De verschillende vestigingsplaatsen, de verspreiding van de ateliers over verschillende locaties en het ontbreken van een leraarslokaal zijn elementen die de cohesie binnen het lerarenteam niet bevorderen. De directie, de coördinator en de administratie zorgen echter op een cruciale manier voor de samenhang in het personeel.
- Op basis van de algemene artistiek-pedagogische visie van de academie heeft elk atelier een visie uitgewerkt. Deze is gelinkt aan de leerplannen, krijgt vorm in jaarplannen en is de basis voor de evaluatie. Deze ateliervisie laat voldoende vrijheid om de specifieke kwaliteiten van de leraar en zijn atelier tot zijn recht te laten komen. Mede geïnspireerd door de scholengroep, wil de academie een sterk engagement tonen naar kansarmen en allochtonen. De academie onderneemt hiervoor tal van initiatieven in samenwerking met de basisscholen om deze doelgroepen te bereiken.
- Via de schoolraad is er inspraak in het beleid van de school. Er is eveneens een basiscomité en een tussencomité waaraan de directie en/of de coördinator deelnemen. Het gestructureerde vakoverleg zorgt er voor dat gemeenschappelijke agendapunten besproken worden. Opmerkingen en suggesties worden verzameld en ondersteunen de directie in zijn beslissingen. Veelvuldig overleg tussen de verschillende partners (directie – leerkrachten – cursisten) zorgt ervoor dat er efficiënt gereageerd wordt in de gestelde situatie. Alleen het overleg met de hogeschool verloopt moeizaam. Vooral op het vlak van infrastructuur zijn er heel wat problemen. Het is onbegrijpelijk dat in het weekend de academie niet over het secretariaat kan beschikken, de directie niet in zijn bureau kan en een aantal ateliers niet gebruikt kunnen worden.
- Op het vlak van personeelsbeleid wordt op zoek gegaan naar de meest geschikte kandidaat die beantwoordt aan het profiel voor de academie. Talrijke toonmomenten zorgen ervoor dat leerlingen/leerkrachten met het publiek geconfronteerd worden. Elk atelier maakt jaarlijks een zelfevaluatiedossier. Het voltallige personeel heeft permanent aandacht voor kwaliteit op vlak van artistieke, leerlingenzorg en personeelsbeleid. De cohabitatie met de hogeschool zorgt er echter voor dat er heel wat frustratie bij de leerkrachten heerst en dat de infrastructuur niet optimaal kan benut worden. Een academie beeldende kunst die niet op zaterdag en zondag over zijn hele infrastructuur kan beschikken is beperkt in de uitbouw van haar aanbod. De nieuwe infrastructuur zorgt er dan weer voor dat een aantal ateliers aantrekkelijker worden, waardoor men nu al met plaatsgebrek geconfronteerd wordt.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE

6.1 Wat doet de academie goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- het realiseren van de leerplandoelstellingen voor alle focusvakken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- een goed onderbouwde aanvangsbegeleiding.
- de evaluatie als vast onderdeel in het leerproces.
- het gestructureerde vakoverleg.

Wat betreft het algemeen beleid:

- de permanente zorg voor kwaliteit in het artistiek proces.
- de uitwerking van een ateliereigen visie, met respect voor individualiteit.
- het gedragen leiderschap.
- de aandacht voor een kunstenopleiding voor kansarmen en allochtonen.

6.2 Wat kan de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- het versterken van de link tussen de leerplandoelen, de evaluatie en het EQF-model.

Wat betreft het algemeen beleid:

- het uitbouwen van een gestructureerd overleg met de hogeschool in verband met de infrastructuur cfr. Verslag Welzijnsbeleid.

6.3 Wat moet de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

Wat betreft de regelgeving:

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor beeldende kunst.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Hilde Quix

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: